Lietas arhīva Nr. C-4165-18/22
ECLI:LV:RPPT:2018:1221.C68416518.3.S

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā, 2018.gada 21.decembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese S.Sondare
ar tiesas sēdes sekretāri A.Bārdiņu,
piedaloties prasītāja pārstāvim zvērinātam advokātam Guntaram Sīmanim,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. B/ prasībā pret SIA "/nosaukums/" par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un darba samaksas piedziņu,

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 24.auguatā /pers. B/, pamatojoties uz Darba likuma 191.panta 1.daļu, 112.[1] pantu, 124.pantu, 126.panta 1.daļu un 75.panta 1.daļu, vērsās tiesā ar prasību pret SIA "/nosaukums/", saskaņā ar 2018.gada 26.novembra precizējumiem, lūdzot tiesu:
- atzīt par prettiesisku SIA "/nosaukums/" 2018.gada 1.jūnija darba līguma uzteikumu.
- atjaunot prasītāju darbā saskaņā ar noslēgtā darba līguma nosacījumiem.
- piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam atlīdzību par darba piespiedu kavējuma laiku no 2018.gada 1.jūlija līdz 2018.gada 26.novembrim 8657,68 EUR, kā arī izdevumus advokāta palīdzības apmaksai 644,10 EUR.

[1.2] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017.gada 10.oktobrī nodibinātas pušu darba tiesiskās attiecības, noslēdzot attiecīgu Darba līgumu, kas prasītājam nav saglabājies.

Līdz šā gada jūnija mēnesim prasītājs pildījis darba līgumā paredzēto darbu, bet SIA "/nosaukums/" maksāja man par padarīto darbu. Strīdu un pretenziju pusēm nebija.

2018.gada 12.jūnijā prasītājs saslimis un izņēmis darbnespējas lapu, par ko telefoniski nekavējoties informējis darba devēju un nākamajā dienā pa elektronisko pastu nosūtot darbnespējas lapu darba devējam. Slimot turpinājis arī pēc pirmajām desmit dienām, par ko prasītājam atkal izsniegta darbnespējas lapa. Darbnespējas lapu, sakarā ar slimošanu virs 10 dienām, 2018.gada 22.jūlijā iesniedzis VSAA, lūdzot samaksāt slimības pabalstu par laika posmu no 2018.gada 22.jūnija līdz 2018.gada 19.jūlijam.

2018.gada 27.jūlijā VSAA Daugavpils reģionālajā nodaļā tika pieņemts lēmums *Par atteikumu piešķirt slimības pabalstu*, jo apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā prasītājs neesot sociāli apdrošināts. Saņemot minēto informāciju, prasītājs mēģinājis sazināties ar darba devēju, bet atbildes nav saņēmis.

[1.3] Ielūkojoties internētā VID informatīvajā sistēmā atklājis ierakstu par to, ka atlaists no darba 2018.gada 1.jūnijā.

2018.gada 1.augustā nosūtījis iesniegumu SIA "/nosaukums/" ar lūgumu paziņot par darba līguma uzteikumu, tomēr nekāda veida atbildi nav saņēmis.

Par savu darba tiesisko attiecību izbeigšanu prasītājs uzzinājis tikai 2018.gada 27.jūlijā, bet joprojām nav saņēmis darba līguma uzteikumu un prasītājam nav zināmi tā iemesli jeb tiesiskais pamats.

Ņemot vērā minēto, prasītājs norāda, ka nav ievērota darba līguma uzteikuma procesuālā kārtība, tādejādi uzteikums atzīstams par spēkā neesošu un prasītājs atjaunojams iepriekšējā darbā ar tiesas spriedumu. Turklāt, tā kā prasītājs prettiesiski atlaists no darba, atjaunojot viņu iepriekšējā darbā, saskaņā ar tiesas spriedumu, izmaksājama vidējā izpeļņa par visu darba piespiedu kavējuma laiku.

[2] Atbildētājs paskaidrojumus uz celto prasību nav sniedzis.

Ar tiesas 2018.gada 24.oktobras nolēmumu, kas ietverts tiesas sēdes protokolā, atbildētājam uzlikts naudas sods 100 EUR.

Neraugoties uz minēto, uz tiesas sēdi atbildētāja pārstāvis atkārtoti nav ieradies, lai gan par tiesas sēdes vietu un laiku informēts likumā noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas paziņojumus un pavēstes uz atbildētāja juridisko adresi. Par neierašanās iemesliem atbildētājs nav ziņojis, nav lūdzis lietas izskatīšanu atlikt, nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ar prasītāju būtu nokārtojis, līdz ar to, atbildētāja neierašanās uz tiesas sēdi atzīstama par neattaisnojošu un, nekonstatējot Civilprocesa likuma 209., 210.pantā norādītos iemeslus lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzina par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[3] Noklausoties prasītāja pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē un novērtējot tos kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Darba likuma 28.panta pirmā daļa noteic, ka darba devējs un darbinieks savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu.

Saskaņā ar Darba likuma 7.pantu ikvienam ir vienlīdzīgas tiesības uz darbu, taisnīgiem, drošiem un veselībai nekaitīgiem darba apstākļiem, kā arī uz taisnīgu darba samaksu.

[3.1] Lai gan prasītāja rīcībā nav pušu noslēgtā darba līguma un arī atbildētājs to lietā nav iesniedzis, no Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras 30.10.2018. Izziņas izriet, ka laikā posmā no 2017.gada 23.oktobra līdz 2018.gada 1.jūnijam starp prasītāju un atbildētāju bija nodibinātas darba tiesiskās attiecības. Turklāt, atbilstoši prasītāja bankas konta pārskatam, atbildētājs veicis prasītājam darba samaksu par laiku no 2017.gada 26.oktobra līdz 2018.gada 21.jūnijam 12127,67 ER apmērā.

[3.2] No prasības pieteikuma izriet, ka 2018.gada 1.augustā ar prasītāju izbeigtas darba tiesiskās attiecības, par ko prasītājs uzzinājis no VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas.

Darba likuma 101.pants paredz darba devēja tiesības rakstveidā uzteikt darba līgumu, vienīgi pamatojoties uz apstākļiem, kas saistīti ar darbinieka uzvedību, viņa spējām vai ar saimniecisku, organizatorisku, tehnoloģisku vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā, savukārt atbilstoši Darba likuma 102.pantam, uzteicot darba līgumu, darba devējam ir pienākums rakstveidā paziņot darbiniekam par tiem apstākļiem, kas ir darba līguma uzteikuma pamatā. Darba likuma 103.pants noteic uzteikuma termiņus un 112.[1]pants regulē uzteikuma paziņošanas kārtību.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No prasības pieteikuma un tiesa sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka prasītājs nav saņēmis rakstveida uzteikumu un prasītājam nav zināms uzteikuma pamatojums.

Darba likuma 125.pants noteic, ka darba devējam ir pienākums pierādīt, ka darba līguma uzteikums ir tiesiski pamatots un atbilst noteiktajai darba līguma uzteikšanas kārtībai. Citos gadījumos, kad darbinieks cēlis prasību par atjaunošanu darbā, darba devējam ir pienākums pierādīt, ka, atlaižot darbinieku no darba, viņš nav pārkāpis darbinieka tiesības turpināt darba tiesiskās attiecības

Atbildētājs prasībā norādītos argumentus nav apstrīdējis un nav realizējis Darba likuma 125.pantā noteikto pienākumu pierādīt, ka darba līguma uzteikums ir tiesiski pamatots un atbilst noteiktajai darba līguma uzteikšanas kārtībai, tādejādi tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja apgalvojumus un pastāv tiesisks pamats atzīt, ka darba devēja uzteikums nav tiesiski pamatots un ir pārkāpta tā uzteikšanas kārtība.

Atbilstoši Darba likuma 124.panta pirmajai daļai, ja darba devēja uzteikums nav tiesiski pamatots vai ir pārkāpta noteiktā darba līguma uzteikšanas kārtība, tas saskaņā ar tiesas spriedumu atzīstams par spēkā neesošu.

Minētā panta otrā daļa noteic, ka darbinieks, kurš atlaists no darba, pamatojoties uz darba devēja uzteikumu, kas atzīts par spēkā neesošu, vai arī kā citādi pārkāpjot darbinieka tiesības turpināt darba tiesiskās attiecības, saskaņā ar tiesas spriedumu atjaunojams iepriekšējā darbā.

Ņemot vērā konstatētos apstākļus un minētās normas, tiesa atzīst, ka apmierināma prasība par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu un prasītāja atjaunošanu iepriekšējā darbā, tā kā prasītājs joprojām nav nodibinājis citas darba tiesiskās attiecības.

[3.3] Darba likuma 126.panta pirmā daļa noteic, ka darbiniekam, kas prettiesiski atlaists no darba un atjaunots iepriekšējā darbā, saskaņā ar tiesas spriedumu izmaksājama vidējā izpeļņa par visu darba piespiedu kavējuma laiku.

Atbilstoši Darba likuma 74.panta otrajai daļai, darbinieka saistība uzskatāma par izpildītu un darba devējam ir pienākums izmaksāt vidējo izpeļņu arī tad, ja darba devējs darbinieku nenodarbina vai arī neveic darbinieka saistības izpildījuma pieņemšanai nepieciešamās darbības (dīkstāve). [..].

Saskaņā ar Darba likuma 128.panta pirmo daļu, atlaižot darbinieku no darba, visas naudas summas, kas viņam pienākas no darba devēja, izmaksājamas atlaišanas dienā.

Tā kā lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs būtu izmaksājis prasītājam pienākošās naudas summas, nav izmantojis Civilprocesa likuma 10.pantā paredzētās tiesības un celtās prasības summas apmēru nav apstrīdējis, tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums izmaksāt prasītājam atlīdzību par visu darba piespiedu kavējuma laiku no 2018.gada 1.jūnija līdz 2018.gada 26.novembrim (lietas izskatīšanas dienai) 8657,68 EUR, nosakot darba devējam pienākumu veikt likumā noteiktos nodokļu maksājumus.

[3.4] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No lietas materiāliem izriet, ka zvērināts advokāts Guntars Sīmanis sniedzis prasītājam juridisko palīdzību kopumā par 644,10 EUR. Tā kā celtās prasības summa sastāda 8657,68 RUR, un tiek vērtēts arī prasījums, kam nav mantiska rakstura, izdevumi advokāta palīdzības samaksai saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta b. un e. apakšpunktu atlīdzināmi pilnā apmērā.

[3.4.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Ievērojot minēto normu no atbildētāja valsts ienākumos piespriežami tiesas izdevumi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 1.punktu un 34.panta pirmās daļas 1.punktu – valsts nodeva 569,40 EUR apmērā, samaksu veicot *Valsts kasei, Reģistrācijas nr.90000050138, Konta Nr.LV55TREL1060190911200, Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22* , kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,07 EUR, samaksu veicot *Tiesu administrācijai - Konta Nr. LV51TREL2190458019000; NMR 90001672316 Saņēmēja banka: Valsts kase Kods TRELLV22.*

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pnatu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei un atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, nosakot prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. – 195.pantu, 199., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību pilnībā.

Atzīt par prettiesisku SIA "/nosaukums/", reģ. nr. /reģistrācijas numurs/, 2018.gada 1.jūnija darba līguma uzteikumu /pers. B/, personas kods /personas kods/.

Atjaunot /pers. B/, personas kods /personas kods/, darbā SIA "/nosaukums/", reģ. nr. /reģistrācijas numurs/, saskaņā ar noslēgtā darba līguma nosacījumiem.

Piedzīt no SIA "/nosaukums/", reģ. nr. /reģistrācijas numurs/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, atlīdzību par darba piespiedu kavējuma laiku no 2018.gada 1.jūnija līdz 2018.gada 26.novembrim 8657,68 EUR, nosakot SIA "/nosaukums/" pienākumu papildus veikt attiecīgos nodokļu maksājumus, kā arī izdevumus advokāta palīdzības apmaksai 644,10 EUR, kopā 9301,78 EUR.

Atzīt /pers. B/tiesības saņemt no SIA "/nosaukums/" par laiku līdz sprieduma izpildes dienai likumiskos 6 (seši) procentus gadā no piedzītās summas.

Piedzīt no SIA "/nosaukums/", reģ. nr. /reģistrācijas numurs/, valsts labā valsts nodevu 569,40 EUR un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 4,07 EUR.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas. Dokuments, kas apliecina izdevumu samaksu, sprieduma labprātīgas izpildes termiņā, iesniedzams tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no 2018.gada 21.decembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese S.Sondare